



**„Legyetek az igének cselekvői,  
ne csupán hallgatói.” Jak 1,22**

**XII. évf. 7. szám  
2003. július**

**A**lighogy megszületik a kisgyermek, megméri. Hány ezer gramm? S ettől kezdve mindent mérnek. Mennyit eszik, mennyit gyarapszik, mennyi a tudása, mennyi a vérnyomása? Sokféle mérőeszköz, mind megállapít valami fontosat születéstől halálig. Testnek és értelemnek elzárt titkait nyitják ki, és teszik láthatóvá.

Jakab levelének fő gondolata, amire felfűzhető az egész levél: „a hitnek meg kell látszania!” Eszünkbe jut a Hegyi Beszéd, különösen a záró példázat: „Aki tehát hallja tőlem ezeket a beszédeket és cselekszi, hasonló lesz az okos emberhez, aki kősziklára építette a házát.” (Mt 7, 24)

Elődök hitének kőből – téglából emelt látható emléke a Nagytemplom. „Gróf Károlyi Ferencz, a nagyemlékű telepítő főúr, Szarvasról, Csabáról, Mezőberényből a vallás szabad gyakorlásának ígérete mellett tudta az evangélikus lakosságot ide áttelepíteni.” (Geduly H.: Nyíregyháza az ezredik évben) Egy kis nádfedeles oratóriumot emeltek maguknak. Ezt azonban hamarosan le kellett bontaniuk, és még lelkészüket sem lehetett. Hitük megmutatkozott állhatatosságukban. A Türelmi Rendelet megjelenése utáni (1781) új helyzetben haladéktalanul nekiláttak régi vágyuk megvalósításához. 1784. március 25-én letették Isten házának alapkövét. A múltra Isten iránti hálával emlékezünk.

Újuló, szépülő templomunkban ma is hangzik az ige, gyermekek és felnőttek részesülnek a keresztség szentségében, az úrvacsorában fiatalok és idősek veszik magukhoz az Úr Jézus szent testét és vérének bocsánatára, ifjú és kevésbé ifjú párok indulnak az oltártól a közös útra Isten áldásával. Az ige, mint életképes mag hullik. A kérdés: hoz-e termést? Milyen talajnak bizonyul a szívünk? A talaj rejtett ugyan, de ami belőle kinő, az nagyon is látható. A családunk, a környezetünk ezen méri le a hitünk valódiságát, vagy hamisságát. S egyszer majd a mi jelenünk is

múlttá lesz, az utánunk jövők kutatják, hogyan éltünk mi, mint elődök? Emlékezhetnek-e hálával ránk?

Igaz, a mércék sokszor pontatlanok, s a figyelő szemeken sokféle szemüveg lehet. De tudjuk, van abszolút hiteles mérce is, amelyet annak szemei figyelnek, aki nem személyválogató, aki „nem ejt hibát soha sem”, s aki elől nem lehet eltitkolni semmit. Sem a termés elmaradását, sem a rossz, ártalmas hozamot. Jézus Krisztus az, boruljunk le előtte bűnbánattal, mert csak az Ő kegyelme ment meg minket attól, hogy visszavonhatatlanul elhangozzék: „Mégmértével, és könnyűnek találtattál.” (Dán 5,27)

Bozorády Zoltánné

## HONNAN JÖTTEK NYÍREGYHÁZÁRA A TIRPÁKOK 1752-BEN?

### I. rész

Nyíregyháza újratelepítésének 250. évfordulóját ünnepeljük ebben az esztendőben. Ez a dátum egyúttal a Nyíregyházi Evangélikus Egyházközség keletkezésének 250. évfordulója is.

A gyülekezet történetéről már eddig is sok mindent hallottunk és olvastunk, de van több információ, amit még nem ismerünk. Azt tudjuk, hogy őseink Békés és Csongrád megyéből kerültek Nyíregyházára, de eddig arról nem esett szó, hogy honnan kerültek ők ezekbe a déli megyékbe. A szlovákság őshazája ugyanis az egykori Észak-Magyarországon van.

Úgy tudjuk megbízható adatok szerint, hogy a Nyíregyházára települtek között volt 134 család Szarvasról, 39 család Mezöberényből, 19 család Tótkomlósról, 18 család Békéscsabáról, és kisebb létszámban más helyekről is érkeztek.

Hogyan kerültek ezek az ősök a fent felsorolt településekre? Hiszen az említett helyeken a letelepedés alig 30-40 évvel azelőtt történt! Tehát nem szabad azt gondolnunk, hogy az előbb felsorolt helyeken már régen ott éltek, és az ott meggyökeresedett családok vándoroltak tovább. Alig egy generációs idő volt az, ameddig a későbbi nyíregyházi családok az említett helyeken laktak.

A nagy népvándorlás a Felvidékről a dél-alföldi területekre a 150 éves török uralom ideje alatt történt. A török uralom idején a Felvidék megyéi közül Bars, Nógrád, Hont és Gömör megyék jobbágysai szenvedtek legtöbbet a háborúk, a portyázók és a járványok következtében. Közülük is legtöbbet Nógrád megye jobbágysai szenvedtek. Nem volt katonaság, amely megvédte volna őket. Így azután északabbra húzódtak, a hegyek védelmébe. Zólyom, Liptó, Árva, Túróc megyékbe, ill. észak-nyugaton Morvaországban kerestek menedéket. Különféle statisztikák bizonyítják, hogy létszámban mennyire megfogyatkozott a délelbi megyék lakossága.



A menekülő jobbágyságok csak addig maradtak az új helyen, idegen nyelvűek között – (ez alatt értjük a szlovák és a szlovákok között levő igen nagy nyelvjárási különbséget, hogy az egyik szlovák nem értette meg a másikat)- amíg lehetőség nem nyílt a visszatérésre. Nagy volt a különbség szokásaikban, öltözködésükben, viselkedésükben. A helybeliek az újonnan érkezetteknek új nevet is adtak. Az új családnév kiszorította az eredetit. Ez az új családnév akarva-akaratlanul is segítette a jobbágy dolgát abban az esetben, ha északról felkerekedve délnek fordult, hajdani szülőföldje felé indult. A földesúr hiába kerestette saját falujában, mert a szökevény csak a legkritkább esetben tért vissza abba a faluba, amelyből származott.

Próbáljunk meg az évszámok között maradni: A török megszállás 1526-tól tartott 150 évig, így körülbelül 1675-ig. Buda visszavétele 1686-ban volt. Az ezt követő években visszatérő jobbágság csak néhány évig élhetett nyugalomban. Ekkor születtek Gömör, Nógrád, és Hont megyék kevert nyelvű falvai, ahol együtt élt az északról visszatért elszlovákosodott magyar, a szintén északról visszatért szlovák túlélő jobbággal. Ekkor született újjá a Pest-megyei Cinkotán Beniczky Pál birtoka is. Ide a szlovák Zólyom és Hont megyében levő birtokairól telepített át mintegy 30 családot.

*Közreadta: Endreffy Zoltán lelkész*

*Forrás: Az újratelepült Tótkomlós első fél évszázada. Szerk.: (Gombos János)*

*Megjelent 1987-ben*

\*\*\* \*\*

### **LELKÉSZAVATÁS A NAGYTEMPLOMBAN**

Július 5-én, szombaton 11 órakor ünnepi istentiszteletre hívogattak Nagytemplomunk hangjai. Horváth-Hegyi Olivér lelkésszé szentelésére gyűltünk egybe -igen sokan- az ország különböző részéről.

Olivér már egészen fiatalon bekapcsolódott egyházközségünk életébe, mint a gyermekbibliakör egyik vezetője, és korábban lelkes tagja volt a gyülekezet énekkarának és ifjúsági csoportjának is. Kapcsolata akkor sem szakadt meg a gyülekezettel, amikor elkerült Nyír-egyházáról, hogy egyetemi tanulmányait végezze.

A sátoraljaújhelyi nyári táborok életre szóló élményei is bizonyára hozzájárultak ahhoz a nagy döntéshez, hogy a lelkészi pályát választotta.

A hatodévet a Budavári Gyülekezetben töltötte Balicza Iván lelkész felügyelete mellett.

Az ünnepi liturgiában elnök-püspökünk mellett részt vett Dr. Fabinyi Tamás teológiai tanár, és Bozorády Zoltán esperes.

Az ígét a lelkészjelölt által választott bibliai vers alapján hirdette D. Szebik Imre, az Északi Egyházkerület püspöke, aki lelkésszé avatta Olivért. „Keressétek először Istennek országát és az Ő igazságát, és ráadásul minden megadatik néktek.” (Máté 6,33)

Az ígehirdetésben elhangzott: „Az aratnivaló sok, a munkás még mindig kevés ezen a gyönyörűségeken gyötrelmes pályán. Istent képviseled ebben a nyugtalan világban. Augustinus szerint az Istennek való szolgálat a legnagyobb szabadság. Az Úr áldjon meg téged, hogy áldás légy sokak üdvösségére.”

A lelkészjelöltet énekkel és zenével köszöntötte az ifjúság és a gyülekezeti énekkar is.

Megható volt amint az ősi Confirmát 22 evangélikus és három református lelkész énekelte, megáldva leendő szolgatársukat.

Az istentisztelet záró szakaszában a már felavatott lelkész is részt vett az úrvacsorai liturgiában.

Horváth-Hegyí Olivér az Északi Egyházkerület püspöki titkáráként kezdi meg hivatali munkáját, és a Budavári Gyülekezetben kiegészítő lelkészként szolgál a jövőben.

Az istentiszteletet követő szeretetvendégség -az örömdetesen nagy létszámú részvétel ellenére is- igen családi hangulatú volt. Testvéri találkozásokra, beszélgetésekre nyílt lehetőség a gazdagon terített asztalok mellett. Kicsinek bizonyult a gyülekezeti terem, így az udvart is megtöltötte az ünneplők sokasága.

Hálát adunk Urunknak, hogy Isten sokakat indított adakozásra, és természetbeni adományok felajánlására. Ezt a munkát jól koordinálta másodfelügyelőnk. Fialat és idősebb asszonyok, leányok szorgoskodtak kora reggeltől késő estig, hogy minden rendben legyen -Isten dicsőségére!

Másnap -vasárnap – délelőtt a Nagytemplomban a fiatal lelkész hirdette az igét szeretett gyülekezetének. Ezen az alkalmon Labossa Péter ig. lelkész megköszönte a gyülekezet segítségét, és tolmácsolta a felszentelt lelkész valamint a család köszönetét a hordozó imádsággért, és a gyülekezet áldozatkészségéért.

Elindult egy lelkészi pálya – kívánjuk, hogy legyen rajta Isten áldása! (p.s.)

## KÖNYVAJÁNLAT



## FÁJT NAGYON

**BÁNAT FELHŐI  
TORNYSULTAK  
FELETTEM,  
FÁJT NAGYON-  
S HOZZÁD KIÁL-  
TOTTAM,  
ISTENEM.**

**JÖTTÉL! ÉS KISÜ-  
TÖTT A NAP.  
„CSAK” ENNYI  
TÖRTÉNT,  
S SZÍVEMBEN  
ÖRÖM FAKADT.**

(Ferenczi Gyuláné)

Megrendelhető: Keresztyén Ismeretterjesztő Alapítvány  
1135 Budapest, Béke u. 35/A.



## TALÁLKOZÁSOM JÉZUSSAL



Vallásos családba születtem 1984-ben. Már gyermekkoromban is kerestem engem Isten a hittanórák alkalmával. A konfirmáció sajnos nem sokat jelentett számomra, viszont ezt követően kezdtem el édesanyámmal templomba járni. Először érdeklődéssel, később megszállottsággal mentem. Törvényeskedővé váltam, magam alkotta szabályok szerint próbáltam Istennek, és embereknek tetszeni, mert hamis volt az a kép, amit Istenről alkottam. Nem tudtam, miért lenne szükségem a Megváltóra, az Úr Jézus Krisztusra, jónak tartottam magam, különbnek másoknál. A környezetemmel elhittem, hogy „alázatos kislány” vagyok. De Isten közbeavatkozott, hogy megmentse a kárhóztól, és lerombolja a Róla és magamról alkotott hamis elképzeléseimet. A pénz volt a bálványom. Azt gondoltam, hogy ha sok pénzünk lenne, akkor biztosan nagyon boldog lennék. Minden gondolatom önmagam és a pénz körül forgott. Voltak barátaim, de mindenki magamra hagyott az önzésem miatt. Sok mindenben csalódtam, végül magamban is. Ekkor nagyon egyedül maradtam, és ezért Istenhez menekültem vigasztalásért. Nagyon sokat jelent nekem azóta ez az énekvers:

„...elhagynak emberek, mit árt, ha Ő veled, töröld le könnyedet, Jézus szeret!”

1999 nyarán elköltöztünk korábbi lakóhelyünkről, és a közelünkben lévő Széna téri Kistemplomba kezdtünk el járni az evangélikus istentiszteletre. Megtudtuk, hogy ugyanabban a templomban református istentisztelet is van, elhatároztuk, hogy elmegyünk egy ilyen alkalomra. Sok, megújult életű, Istennek szolgáló fiatal ismertem meg itt. Velük mentem nyári csendeshétre 2000 júliusában Simára. A tábor előtt el kellett olvasni néhány kijelölt részt Máté Evangéliumából és már akkor is, az igén keresztül megszólított az Úr:

„Boldogok a tiszta szívűek, mert ők meglátják az Istent” –olvastam az 5. fejezet 8. versben.

Az én szívem tele volt gonoszszággal, képmutatással, irigységgel. Hogyan lehet valakinek tiszta a szíve? - kérdeztem. Erre azt a választ kaptam: Ha az Úr Jézus beköltözik a szívembe, Ő megtisztítja. Addig Istenhívő embernek gondoltam magam, de a táborban világsá vált: ha Jézus élne a szívemben, aki maga az Igazság, akkor ott nem lenne helye képmutatásnak és önzésnek. Az igéből megismerhettem az Úr Jézust és magamat is. Amikor megtaláltam az Úristent, és megtérhettem Őhöz, azt tettem, amit Dávid így írt le:

„Megvallottam neked vétkeket, bűnöm nem takargattam.

Elhatároztam, hogy bevallom hűtlenségemet az Úrnak,

és te megbocsátottad bűnöm, amit vétettem.” (Zsoltárok 32, 5.)

Olyan jó volt akkor is és ma is megtapasztalni, hogy ilyen bűnösen szeret és elfogad az Úr Jézus.

Azért imádkozom, hogy minden egyes olvasó megtapasztalja a bűnbocsánat örömét.

*Gálik Marietta*

### KONFIRMÁLT FIATALOK NÉVSORA 2003-BAN

IV. Körzet. Felkészítő lelkész: Laborzciné Sztankó Gyöngyi		V. Körzet. Felkészítő lelkész: Bozorády Zoltánné
Abrók Nikoletta	Kovács Sándor	Ambrusz Andrea
Bogár Bence	Kurtyán Eszter	Benkő Zsuzsa
Bogár Tibor	Lovas Sándor	Csengeri Katalin
Bogár Timea	Maleczki Erika	Garai Karolina
Bogdány Tamás	Márföldi Bianka	Gyetvai Attila
Dankó Péter	Molnár Gergely	Gyetvai Tibor
Dunai Bernadett	Pokaracski Adám	Karasz Csilla
Duszka Ágnes	Poór Tamás	Kukoly Sándor
Farkas Jenő	Povazsanyecz Anita	Pocsaí Adrien
Farkas Krisztián	Povazsanyecz Tamás	Pristyák Attila
Frecska Barbara	Ruzsinszki Rita	Szurovcsják Zsanett
Garai Ildikó	Szabó Alex Tamás	Török Csilla
Gelsei Dóra	Szokol Sándor	Vári Andrea
Henyusz János	Tóth Péter	<b>Kálmánháza:</b>
Juhász Tamás Tibor	Valent Szabina	Babicz Gábor
Karasz Bernadett Krisztina	Vancsisin Timea	Bodnárík Péter
Kegyer Attila	Varga Norbert	Deáki Eszter
Kóder Ágnes	Varga Tamás	Molnár Szilárd
Kós Gábor András	Vojku Zsanett	
Kosztik Erzsébet		

### ☺ JÓKEDVŰ ÉVZÁRÓ AZ ÉLIMBEN ☺

Díszes meghívó szólította évzáróra az Élimbe a gyermekeket, szülőket és a vendégeket június 12-én délutánra.

A kinti forróság után a hűvös imaterembe érkezve Adámi László, az otthon ig. lelkészének áhítatával köszöntük meg Urunknak a mögöttünk álló tanévet, melyben különböző képességekkel megáldva, ismereteket kaphattunk és adhattunk.

A „Tüzed Uram, Jézus...” kezdetű ének eléneklése után örvendező szívvel dicsérhettük Istent, hiszen: „Fenn a mennyben az Úr minden győztesnek ad, Aki Jézussal járt s benne hitt, Aranyból koronát, fehér égi ruhát...”

„Egyedülálló hangszer vagy Isten kezében. Engedd, hogy a Szentlélek által megszólaljon benned az üzenet, amelyet rajtad keresztül szeretne közölni az Úr.” – olvasta lelkészúr a meghívón szereplő idézetet. Majd otthonigazgató lelkészünk osztotta ki a nagyon várt bizonyítványokat.

Edit néni és Marika néni ötletessége, leleményessége ezek után jókedvű perceket hozott. Tréfás feladatokat kellett megoldani. Kicsinyek és nagyok léggömbbel röplabdáztunk is, lelkesen buzdítva egymást. A játék után gyorsan fogyott a szendvics, az üdítő, és a fagyalt. Ezzel az örömmel és hálás szívvel várjuk az előttünk álló nyarat is.

(Az Élim dolgozói)

## ANYAKÖNYVI HÍREK

### Házasságkötések:

„Amit Isten egybeszerkesztett...”



Fábián Caba és Vaskó Angelika, Hegyes András és Megyesi Csilla, Hibján József és Bárány Anita, Magyar Gábor és Pásztor Katalin, Kozák Zoltán és Benda Zsuzsanna, Csernyik Tamás és Virág Ibolya, Vlach Martin és Oláh Csilla, Pokoraczki Attila és Kovács Henrietta Erzsébet, Kovács Zoltán és Csernyánszky Timea, Szilágyi László és Abuczki Klára, Szabó Károly és Benkőházi Csilla, Schwanner Péter és Fodor Judit

### Keresztelések:

„Az Úr ajándéka a gyermek...”



Kolozsi Nikoletta Fruzsina, Marcsek Nóra Nikoletta, Kiss Zsófia, Kótai Erik Ferenc, Bogár Péter, Bogár Tamás, Viski Máté Árpád, Hudák Eszter Judit, Varga Eszter, Czapp Regina Ágnes, Kapus László, Kapus Nóra, Drotárcsik Noémi Réka, Droppa Patrik, Siska Bettina, Burik Eszter, Mató Maja Anikó, Zvara Viktória, Tomasovszky Melina, Povazsanyecz Brigitta, Hulvej Petra, Lovas Zoltán, Cseke Szabolcs Barnabás

**Felnőttek:** Rozgonyi Judit, Schwanner Péter István

### Elhunytak:

„Én vagyok a feltámadás és az élet...”



Hock Mihály (63), ifj. Gincsei András (50), Andrikovics István (49), Nyerges József (49), Molnár Endréné Greksza Julianna (42), Fehér Sándorné Freska Erzsébet (71), Tomasovszki Jánosné Turcsányi Mária (82), Sipos János (54), Garaj Andrásné Radványi Erzsébet (81), id. Balogh András (45), Kerekretyi Józsefné Racskó Julianna (91), Sztankó István (75), id. Szokol Pál (67), Balogh László (76)

## HÍREK

- ❖ Egyházközségünk elnöksége -a külügyi kapcsolatokért felelős presbitereken keresztül- meghívta a német és finn testvérgyülekezetek képviselőit a 2003. szept. 19-22-éig tartandó jubileumi ünnepségsorozatra.
- ❖ Június 29-én, vasárnap délelőtt a Nagytemplomban tanévzáró istentisztelet volt a hittanos fiatalok és gyermek-bibliakör tagjainak részvételével.  
Labossa Péter igazgató lelkész, név szerint köszönte meg az iskolai hittanoktatók, az ifjvezetők és a vasárnapról-vasárnapra szolgálatot vállaló gyermek-bibliaóra vezetőinek az egész évben végzett hűségét munkát. Mint azt ig. lelkészünk mondta, átvitt értelemben érte, rajtunk is múlik, hogy a jövőben hogyan alakul gyülekezetünk lélekszáma. Kérte az istentisztelet résztvevőit, hogy hordozzák imádságban ezt a felelősségteljes szolgálatot.

A gyermekek énekkel köszöntötték a hittanoktatók és a bibliakörök vezetőit, az ifisek pedig az istentiszteleti liturgiába kapcsolódtak be.

### AUGUSZTUSI ELŐZETES

- **Aug. 10-én** -vasárnap- a Nagytemplomban a de. 10 órakor kezdődő istentiszteleten SZABÓ VILMOS BÉLA, paksi lelkész hirdeti az igét. Az istentiszteletet követően, a Gyülekezeti terembe várjuk testvéreinket, ahol tea és sütemény mellett, kötetlen beszélgetésre nyílik lehetőség a vendéglelkésszel.
- **Aug. 18-21-éig**, azaz hétfőtől-csütörtökig Kőlcseán ifjúsági tábor. Vezeti: Labossa Péter. Jelentkezés a Lelkészi Hivatalban.
- **Aug. 24-én**, vasárnap de. 10 órakor a Nagytemplomban jubileumi ünnepi istentisztelet a mezőberényi, szarvasi, békéscsabai vendéglelkészek szolgálatával. Az úrvacsorás istentiszteletet követően közös ebéden (gulyásleves) veszünk részt a távolról érkező gyülekezeti tagokkal, amelyet várhatóan az evangélikus ált. iskola udvarán fogyasztunk majd el. Szeretettel kérjük a gyülekezet tagjait, hogy minél nagyobb számban vegyenek részt ezen az ünnepi együttleten, és hívogassanak másokat is! Sütemény és gyümölcsadományt köszönettel elfogadunk, hiszen kb. 1000 résztvevőre számítunk.
- **Aug. 27-28-29-én** Laborcziné Sztankó Gyöngyi lelkész kirándulást szervez Kárpátaljára -autóbuszal. Úticélok: Beregszász, Munkács, Ungvár, Técső, Aknaszlatina, Rahó, Vereckei-hágó. Az út várható költsége kb. 13-15 ezer Ft. Bővebb felvilágosításért a lelkésznohöz kell fordulni július 20-ától a 06 20 / 3680424-es telefonszámon, vagy személyesen felkeresni a Lelkészi Hivatalban.

Köszönettel vesszük észrevételeiket, javaslataikat, közlésre szánt írásaikat, amelyeket vagy a Lelkészi Hivatalba, vagy az alább feltüntetett e-mail címre legyenek szívesek eljuttatni. Kérjük a lapzárta időpontját is figyelembe venni! /a szerk./

A Hírmondó legközelebbi számának tervezett megjelenési időpontja: augusztus 24.

#### Lapzárta: augusztus 10.

Evangélikus Lelkészi Hivatal címe: Luther tér 14. Tel: 508-770 Fax: 508-777

Hivatalos órák: hétfőtől-péntekig: 9-17 óráig.

Szerkesztőbizottság:

Dr. Loós Tibor, Pelles Ferencné

Felelős szerkesztők: Demcsákné Balczó Ildikó, Labossa Péter

Kiadja: a Nyíregyházi Evangélikus Egyházközség

Megjelenik: havonként

E-mail: [nyiregyhazi.hirmondo@lutheran.hu](mailto:nyiregyhazi.hirmondo@lutheran.hu)

Készült: OKTESZT Kiadó nyomdájában 1300 pld.-ban.